

DFJC - Département de la formation, de la jeunesse et de la culture
 DGEO - Direction générale de l'enseignement obligatoire

Lëndët me zgjedhje të kompetencave të orientuara drejt zanateve të drejtimit të përgjithshëm

Informim për prindërit

**Shkalla e dytë
 (Arsimi i mesëm i ulët)**

Vitet 9S deri në 11S

Në plotësim të fletëpalosjes që paraqet vitin e 9-të e atë të 10-të të shkallës së dytë I (cikli 3), ky dokument përshkruan lëndët me zgjedhje të kompetencave të orientuara drejt zanateve (*options de compétences orientées métiers*, OCOM). Këto lëndë me zgjedhje janë një përbërëse e fortë e drejtimit të përgjithshëm, drejtim që pret nxënësit që destinohen kryesisht për në shkollat e kulturës së përgjithshme dhe të tregtisë të gjimnazeve ose maturës profesionale, si dhe formimin profesional (nxënie zanati).

OCOM-të futen në tabelën e orarit në vitin e 9-të, të 10-të e atë të 11-të në zbatim të nenit 94 të ligjit për arsimin e detyrueshëm (LEO) dhe të nenit 70 të rregullores së zbatimit të tij (RLEO), si dhe të vendimit të Departamentit n° 157 «Lëndët me zgjedhje të kompetencave të orientuara drejt zanateve».

www.vd.ch/scolarite

Burimet: Loi sur l'enseignement obligatoire (LEO)
 Règlement d'application de la LEO (RLEO)
 Cadre général de l'évaluation (CGE)

Janë të besueshëm vetëm kuadri ligjor e rregullues dhe Kuadri i përgjithshëm i vlerësimit (CGE) që trajton në mënyrë të tërësishme rastet e ndryshme.

Të përgjithshme

Për një punë me projekt, vetjak apo kolektiv, lëndët me zgjedhje të kompetencave të orientuara drejt zanateve (OCOM) synojnë të zhvillojnë mëvetësinë e nxënësve, t'u mësojnë të bashkëpunojnë dhe t'u mundësojnë ushtrimin dhe bërjen e zgjedhjeve. Në kuadrin e OCOM-ve, nxëniet e bëra në zbatime konkrete mobilizojnë dhe zhvillojnë njohuritë shkollore të nxënësve, përforcojnë kuptimin e njohurive të mara në klasë dhe mbështesin përvetësimin prej nxënësve të kompetencave të nevojshme për hyrjen në formimin profesional fillestar.

Kuadri i lëndëve me zgjedhje të kompetencave të orientuara drejt zanateve

4 periudhat e OCOM-ve ndahen në dy grupe: grupi Formim i përgjithshëm dhe grupi i lëndëve me zgjedhje artizanale, artistike, tregtare ose teknologjike (*artisanales, artistiques, commerciales ou technologiques*, AACT).

Grupi Formim i përgjithshëm, që përfshin tërë klasën në 2 periudha javore, përmban tematikat *Mediat, figurat dhe teknologjitë e informimit dhe komunikimit* (MITIC) dhe *Zgjedhje dhe projekte vetjake* (qasje në botën profesionale, *approche du monde professionnel*, AMP). Përmes projekteve, punohen edhe MITIC-të, frëngjishtja, matematika dhe OCOM-të AACT-të. Një vend mbizotërues i jepet AMP-së, në vitin e 10-të e të 11-të. Një pjesë e kësaj kohe shkollore mund t'i kushtohet gjithashtu administrimit të klasës.

Lëndët me zgjedhje artizanale, artistike, tregtare ose teknologjike synojnë të plotësojnë formimin e nxënësit në lëndë e tematika të ndryshme të Planit romand të studimeve (PER) ose të shtojcave të tij vaudeze. Entet ofrojnë OCOM-të AACT-të e listës së mëposhtme dhe në lidhje me të paktën tri hyrje të ndryshme të PER-së.

Plani romand i studimeve (PER)

www.plandetudes.ch

PER-ja përcakton përmbajtjen e nxënieve të shkollimit të detyrueshëm për Zvicrën romande. Ai përshkruan atë që nxënësit duhet të mësojnë gjatë njëmbëdhjetë vjetëve të shkollimit.

Lëndët me zgjedhje artizanale, artistike, tregtare ose teknologjike (OCOM AACT)

Vepimtar i krijuese dhe punë dore
Artet vizuale

Ekonomi, drejtësi dhe qytetari

Edukimi i të ushqyerit

MITIC - Teknologjia numerike

Shkencat e natyrës

Me lejen e departamentit, një ent shkollor në mënyrë përjashtimore mund të propozojë një lëndë me zgjedhje në lidhje me një lëndë tjetër që përgatit për formimin profesional fillestar.

Vendimi përfundimtar për lëndët me zgjedhje merret prej këshillit drejtues, i cili mban parasysh kushtet e mësimdhënies dhe mundësitë materiale në dispozicion.

Përzgjedhja e lëndëve me zgjedhje artizanale, artistike, tregtare ose teknologjike

Në përfundim të vitit të 8-të, nxënësi përzgjedh një lëndë OCOM që i përket grupit të lëndëve me zgjedhje artizanale, artistike, tregtare ose teknologjike (AACT), që në parim do të ndjekë gjatë tërë shkallës së dytë.

Në përfundim të vitit të 9-të, nxënësi ka mundësi ta rishikojë përzgjedhjen e tij sipas projektit të tij të formimit.

Në përfundim të vitit të 10-të, ndërrimi i OCOM-së AACT-së rezervohet.

Çdo ndërrim i një lënde me zgjedhje duhet të kërkohet prej prindërve dhe të arsyetohet prej nxënësit.

Mënyrat e vlerësimit

Ndër OCOM-të, vetëm përzgjedhja e njëres prej lëndëve artizanale, artistike, tregtare ose teknologjike (AACT) është objekt vlerësimi. Mesatarja e saj merret parasysh njëlloj si për lëndët e tjera në përlogaritjen e pikave të grupit I.

Grupi I frëngjisht + matematikë + gjermanisht
+ shkencat e natyrës
+ lënda me zgjedhje artizanale,
artistike, tregtare ose teknologjike

Provimi i çertifikatës

Në përfundim të vitit të 11-të, OCOM-ja AACT-ja bën pjesë ndër lëndët që i nënshtrohen provimit të çertifikatës. Ajo është objekt i një provimi me gojë dhe/ose me shkrim, apo në një formë tjetër në përshtatje me përmbajtjet e saj. Ashtu si për lëndët e tjera që janë objekt provimi, mesatarja vjetore përfundimtare e OCOM-së AACT-së merr parasysh mesataren vjetore për 80% dhe notën e marë në provim për 20%.

Punët domethënëse (*travaux significatifs*, **TS**):

në mënyrë të rregullt dhe përgjatë tërë vitit, vlerësimi i punës shkollore të nxënësit bëhet me anën e punëve domethënëse. Ato përbëjnë elementet thelbësore të vlerësimit. Çdo punë domethënëse synon të paktën një objektiv mësimor të përcaktuar nga Plani romand i studimeve (PER) me një apo disa prej përbërësve të tij që kanë qenë objekt i një mësimdhënieje.

Punët e përvetësuarra (*travaux assimilés*, **TA**):

një sërë punësh vetëm për verifikimin e përvetësimit të njohurive apo të teknikave specifike. Kjo tërësi punësh është objekt i një note për çdo lëndë. Për çdo lëndë, numri i këtyre punëve të përvetësuarra nuk mund të kalojë një të katërtën e tërësisë së punëve të përcaktuara.

Mesatarja vjetore, shembull përlogaritjeje

Mesatarja e notave të mara në klasë	4,5
Nota e marë në provimin e çertifikatës	4
Përlogaritja: $(4,5 \times 0,8) + (4 \times 0,2) =$	4,4
Mesatarja vjetore përfundimtare (e rrumbullakosur me gjysmë-pikë)	4,5

Paraqitje e ciklit 3

Një fletëpalosje shpjeguese lidhur me ciklin 3, dhe në veçanti vitin e 9-të e atë të 10-të, gjendet në sitin tonë të Internetit: www.vd.ch/scolarite > Parent information and translated documents - Documents traduits d'information aux parents.

Çertifikimi në fund të vitit të 11-të

Një fletëpalosje që paraqet kushtet e çertifikimit të nxënësve të vitit të 11-të dhe kushtet e hyrjes në klasat e rakordimit, në klasat plotëse, si dhe në formimet pas arsimit të detyrueshëm gjendet në sitin tonë të Internetit: www.vd.ch/scolarite > Parent information and translated documents - Documents traduits d'information aux parents.

Struktura e shkollës të detyrueshme vaudeze

		Rac1 dhe Rac2 klasat e mësimit plotësues		shkalla e dytë (arsimi i mesëm i ulët)
14 - 15 vjeç	11S	cikli i tretë drejtimi i përgjithshëm	cikli i tretë drejtimi paragjimnazial	
13 - 14 vjeç	10S			
12 - 13 vjeç	9S			
11 - 12 vjeç	8P	cikli i dytë fillor		shkalla e parë (arsimi fillor)
10 - 11 vjeç	7P			
9 - 10 vjeç	6P			
8 - 9 vjeç	5P			
7 - 8 vjeç	4P	cikli i parë fillor (përfshirë shkollën foshnjore)		
6 - 7 vjeç	3P			
5 - 6 vjeç	2P			
4 - 5 vjeç	1P			

www.vd.ch/scolarite

www.vd.ch/page/1055372

